

Subklavian Arter Cerrahisi (Olgularımız)*

Necdet ÖZ, Faik Fevzi OKUR, Ahmet KILIÇ, Alpay SAPER, Abid DEMİRCAN, Erol İÇİN

“Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Kalp Damar Cerrahisi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi,

ÖZET

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Göğüs Cerrahisi Bölümü'nde 1988 ve 1996 yılları arasında Subklavian artere (SA) cerrahi girişim uygulanan 19 olgu retrospektif olarak araştırıldı. Klinik semptomları, tahlili, uygulanan cerrahi yöntemler ve sonuçlarıyla değerlendirildi. Olgulardan üçünde tromboz, 3'ünde travmatik yaralanma, 13'ünde ise aterosklerotik stenoz ve/veya oklüzyon saptandı. On olguda Subklavian Çalma Sendromu (SSS) bulguları vardı. 18 olguda cerrahi revaskularizasyon, yalnız bir olguda ligasyon uygulandı. Ortalama 38 aylık takipte 17 (%89.1) olguda yeterli kan akımının sağlandığı gözlandı.

Anahtar Kelimeler: Subklavian Arter, Subklavian Çalma Sendromu, cerrahi revaskularizasyon.

SUMMARY

PRESENTATION OF CASES ABOUT SUBCLAVIAN ARTERIAL SURGERY

In our study 19 cases that were operated for subclavian arterial lesions have been investigated retrospectively in Department of Thoracic Surgery Medical School of Akdeniz University between years 1988 and 1996. Clinically symptoms ,primary diagnosis,surgical procedures and prognosis were evaluated.Three cases with subclavian arterial thrombosis and 3 cases with traumatic lesions had been reported. Atherosclerotic lesions with occlusion and/or stenosis were described in 13 cases, 10 of which had symptoms of Subclavian Steal Syndrome . It has been performed surgical revascularisation procedures in 18 cases and ligation one case. Average follow up duration in all cases was 38 months.During this time period it had been observed that there was enough blood flow in 17 cases(89.1%).

Key Words: Subclavian Artery, Subclavian Steal Syndrome, Surgical revascularisation.

GİRİŞ

SA lezyonları hem tutulum sağ SA'den daha sık olup semptomatik vakaların yaklaşık %70'ini oluşturur.(1,2,3,4).

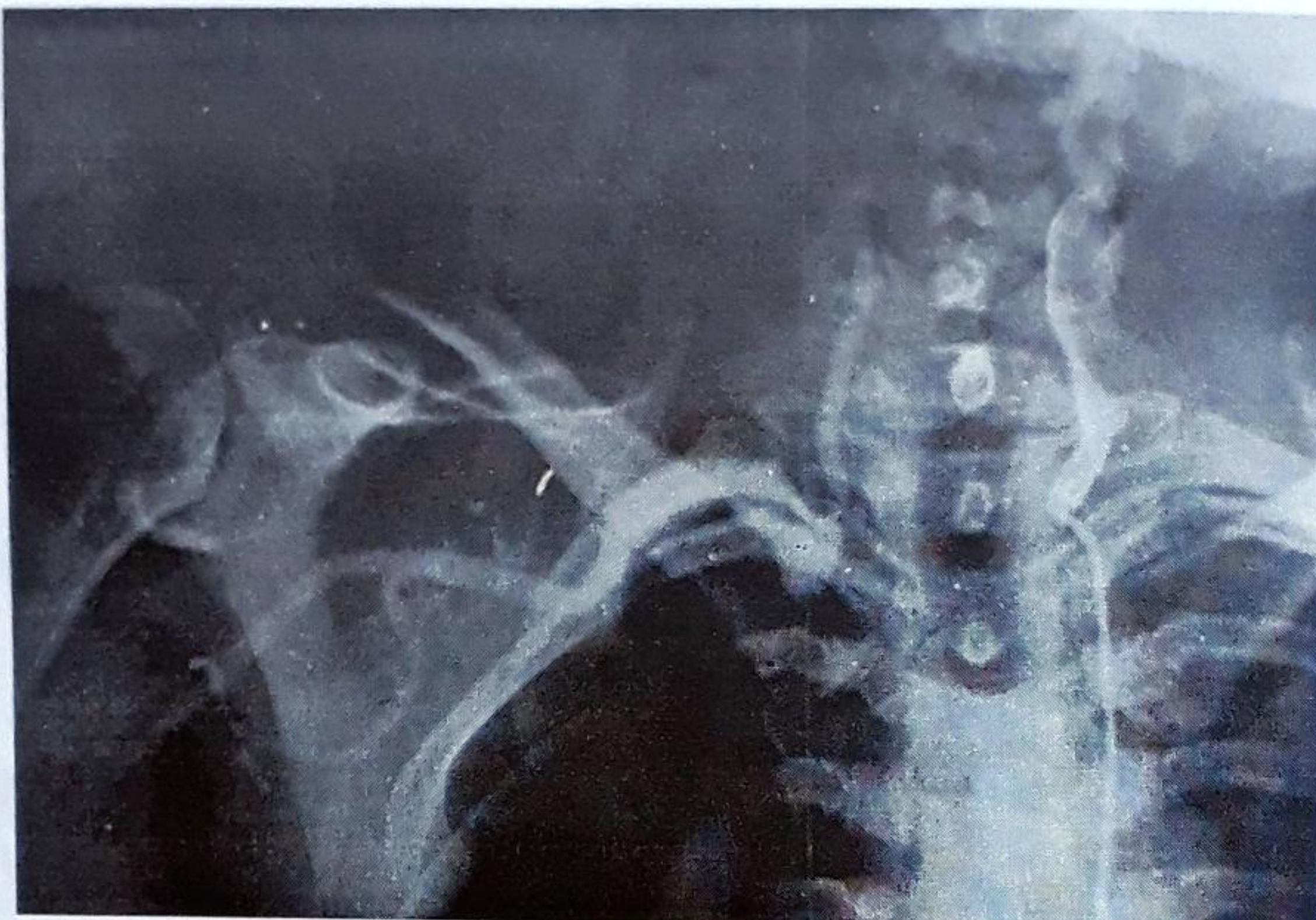
GEREÇ VE YÖNTEM

Klinigimizde 1988-96 yılları arasında SA'e

değişik patolojik lezyonlar nedeniyle ameliyat edilen olgular retrospektif olarak değerlendirilip, yaş ve cinsiyet, etyolojileri, cerrahi yöntemler ve sonuçları değerlendirildi.

Hastanemizde belirtilen tarihler arasında acil ve elektif olarak başvuran toplam 19 olgu ameliyat edildi.Olguların en küçüğü 3 ,en büyüğü 77 yaşında olup yaş ortalaması 42 idi.Olgulardan 15'i erkek 4'ü ise kadındı.

* 8.Uluslararası Vasküler Cerrahi Kongresi'nde serbest bildiri olarak sunuldu.

Resim 1: Sağ subklavian arter başlangıcında tam oklüzyonu olan subklavian çalma sendromu olan olgumuzda preoperatif konvansiyonel anjiografi.

Resim 2: Subklaviosubklavian bypass uygulanan aynı olgunun postoperatif konvansiyonel anjiografisi .

Başvuruda 10 olguda üst ekstremité iske-misine ait semptom ve bulgular, 10 olguda se-rebral semptom ve bulgular, 3 olguda ise se-rebral ve ekstremitéye ait semptomlar bulun-maktaydı.

Tanı, acil cerrahi uygulanan 2 travma ol-gusu dışında toplam 17 olguda anjiografi ile sağlandı.

3 olguda bilateral, 10 olguda sol, 6 olgu-da sağ SA'de stenoz veya oklüzyon saptan-

dı. İki olguda birlikte cerrahi gerektirmeyen karotis arter stenozu mevcuttu. Üç olguda travma, 3 olguda tromboz, 1'inde SA başlan-gıcında anevrizma tesbit edildi. 13 olguda ise aterosklerotik değişikliklerin eşlik ettiği SA lezyonu vardı. 10 olguda oklüzyon, 3 olguda ise %50'nin üzerinde stenoz vardı.

Bu olgulardan 19'u ameliyat edildi.. Dört olguya acil cerrahi uygulandı. Bunların 2'si travma, 2'si ciddi üst extremite iskemisinin